

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ

O FINANSIJSKOJ REVIZIJI AGENCIJE ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2013. GODINU

Broj: 01/02/03-08-16-1-486/14

Sarajevo, maj 2014. godine

SADRŽAJ

I. MIŠLJENJE REVIZORA	3
II. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1. Uvod	5
2. Postupanje po ranijim preporukama	5
3. Sistem internih kontrola	6
4. Budžet	7
5. Planiranje i izvještavanje o radu	7
6. Pregled rashoda budžeta	9
6.1. Tekući izdaci	9
6.2. Kapitalni izdaci	12
7. Bilans stanja	12
8. Javne nabavke	12
9. Ostalo	13
10. Korespondencija	14
III. PRILOG	15
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	15
Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu	
Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine	
Izjava o odgovornostima rukovodstva	

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (Bilans stanja, Pregled prihoda i finansiranja, Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Pregled dinamike zapošljavanja, Pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, Pregled kapitalnih ulaganja i Analizu izvršenja proračuna - tekstualni dio) u **Agenciji za statistiku Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine.

Pored finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Agencije s odgovarajućim zakonima i propisima koji imaju uticaja na finansijske izvještaje za 2013. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonu o finansiranju institucija BiH, Zakonu o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za tekuću fiskalnu godinu, Pravilniku o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Agencije je odgovorno za poslovanje u skladu s odgovarajućim zakonima i propisima i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i primjenjivim Okvirom Međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je utemeljen na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usaglašene s odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za

odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima i propisima.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Agencije prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza, prihoda i rashoda na 31.12.2013. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Agencije u toku 2013. godine bile su u svim značajnim aspektima usaglašene s odgovarajućim zakonima i propisima.

Sarajevo, 27.05.2014. godine

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GLAVNOG
REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GLAVNOG
REVIZORA**

Božana Trninić

II. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. Uvod

Agencija je osnovana u skladu sa Zakonom o statistici Bosne i Hercegovine¹. Sjedište Agencije je u Sarajevu, a uspostavljena je filijala u Brčko distriktu BiH. Agencija je tijelo nadležno za proizvodnju, obradu, distribuciju i utvrđivanje statističkih podataka i statističkih informacija, koordinaciju statističkih djelatnosti, razvoj i unapređenje statističke djelatnosti, provođenje Evropskih integracija i međunarodnih kooperacija, pružanje i diseminacija statističkih informacija.

Zakonom o statistici BiH utemeljeno je i Vijeće za statistiku. Vijeće daje preporuke Agenciji u vezi s nacrtom programa i plana rada i daje mišljenja o istim, prati rad Agencije i daje preporuke Vijeću ministara BiH o sredstvima koja su Agenciji neophodna za ispunjavanje zadaća iz plana rada i programa, te pomaže saradnju između nadležnih organa u cilju postizanja najvišeg mogućeg kvaliteta statistike koji zadovoljava potrebe korisnika na svim nivoima.

Odgovorne osobe Agencije su direktor i dva zamjenika direktora koje je Agencija za državnu službu BiH imenovala 18.11.2009. godine na period od četiri godine.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Agencije za 2012. godinu o čemu je sačinjen Izvještaj o reviziji, te izrazio pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje Agencije i zakonitost poslovanja.

Agenciji su predložene preporuke kojima se sugeriše poduzimanje određenih aktivnosti na unaprijeđenju poslovanja i otklanjanju nepravilnosti u daljem poslovanju. Agencija je dostavila odgovor Uredu za reviziju u skladu s članom 16. stav 3. Zakona o reviziji institucija BiH.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvještaju o reviziji za 2012. godinu, te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke:

Agencija je donijela Pravilnik o prevenciji i borbi protiv korupcije kojim se uređuju pravila, uslovi, ovlasti i odgovornosti u prevenciji i borbi protiv korupcije tokom obavljanja poslova u Agenciji, a nakon toga i Akcijski plan borbe protiv korupcije u Agenciji. Agencija je počela koristiti Microsoftovo antivirusno rješenje i softver za nadzor i upravljanje informacijskim sistemom (SCCM) koristeći pogodnosti ESA ugovora.

Nerealizovane preporuke:

Agencija se obraćala Ministarstvu finansija i trezora BiH po pitanju postizanja jednoobraznosti u planiranju i izvještavanju utrošenih sredstava Vlade Brčko Distrikta, ali nije dobila povratnu informaciju od Ministarstva.

¹ Službeni list BiH broj: 26/04 i 42/04

3. Sistem internih kontrola

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i pravilima. Kontrolno okruženje čini osnovicu sistema internih kontrola i podrazumijeva rukovođenje i stil upravljanja, organizacijsku strukturu i kompetentnosti i politike ljudskih resursa.

Ocijenjeno je kako sistem internih kontrola u Agenciji funkcioniše na zadovoljavajućem nivou. Agencija je donijela veći broj internih akata kojima su regulisana određena područja potrošnje i definisane razine ovlasti i odgovornosti rukovodstva i osoblja Agencije.

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji, Agencija ne ispunjava kriterije za uspostavljanje vlastite jedinice (odjela) za internu reviziju te će tu funkciju, na bazi Odluke o kriterijima za uspostavu jedinica interne revizije u institucijama BiH obavljati Centralna jedinica interne revizije Ministarstva finansija i trezora BiH. U 2013. godini nije bilo aktivnosti u vezi interne revizije.

- **Rukovođenje, organizacija i ljudski resursi**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije, za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije sistematizovana su ukupno 192 izvršioca, dok je na 31.12.2013. godine u Agenciji bilo popunjena ukupno 113 radnih mjesta.

Agencija za državnu službu BiH imenovala je direktora i zamjenika direktora 18.11.2009. godine na period od četiri godine. Pred istek mandata, Agencija za državnu službu BiH je blagovremeno raspisala konkurs za izbor direktora i dva zamjenika direktora Agencije. Međutim, Vijeće ministara BiH je na sjednici održanoj 12.11.2013. godine donijelo zaključak da se poništava pomenuti konkurs, a da će direktor i dva zamjenika direktora obavljati svoje dužnosti u svojstvu vršioca dužnosti najdalje 90 dana od isteka mandata, odnosno do 01.03.2014. godine. Po isteku navedenog roka, nije raspisan novi konkurs, tako da ranije imenovani menadžment i dalje upravlja Agencijom.

U procesu revizije sagledano je i upravljanje ljudskim resursima Agencije. Pod upravljanjem ljudskim resursima podrazumijevaju se međusobno povezane aktivnosti i procesi od kojih su najvažnije: planiranje broja radnih mjesta, analiza poslova tj. radnih mjesta, definisanje kompetencija i vještina za svako radno mjesto, profesionalna obuka i razvoj zaposlenih, unaprijeđenje znanja i vještina zaposlenih, motivacija zaposlenih i međuljudski odnosi te komunikacija sa zaposlenim.

Razvoj vještina i stručnosti zaposlenih obavlja se putem obuka koje provode nadležne institucije (Agencija za državnu službu, Agencija za javne nabavke), kao i na druge načine ovisno o raspoloživim finansijskim sredstvima. Agencija redovno ocjenjuje državne službenike i zaposlenike u skladu s važećim propisima. Od ukupno 80 ocijenjenih državnih službenika za drugu polovinu 2013. godine, njih 55 je ocijenjeno ocjenom naročito uspješan, a 25 ocjenom uspješan. Nisu zabilježeni slučajevi negativne, odnosno nezadovoljavajuće ocjene zaposlenika ili državnih službenika. Nagrađivanje zaposlenih je vršeno putem isplate stimulacija. Agencija je tokom 2013. godine nagrađivala pojedine zaposlene putem isplata stimulacija u skladu sa Zakonom o platama i naknadama u institucijama BiH, prema kriterijima definisanim internim aktom, dok slučajevi kažnjavanja zaposlenih u Agenciji nisu zabilježeni. Agencija ne posjeduje vlastite procedure ili kriterije za unapređenje državnih službenika. Unaprijeđenja na više radno mjesto provode se putem internog ili javnog konkursa, u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi.

Cijeneći kako Agencija posluje u okviru određenog sistema, te da ovisi o određenim pravilima i procedurama ponašanja, potrebno je u okviru svojih mogućnosti i koristeći interne raspoložive resurse, te aktivnom suradnjom s drugim nadležnim institucijama, nastojati postići što bolje i kvalitetnije upravljanje ljudskim potencijalima.

4. Proračun

Agencija je prvobitno uputila Zahtjev za dodjelu sredstava iz budžeta za 2013. godinu Ministarstvu finansija i trezora BiH u ukupnom iznosu od 9.112.547 KM. Nakon sastanka s predstavnicima Ministarstva finansija i trezora BiH, Agencija je dostavila Korigovani zahtjev u istom iznosu. Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2013. godinu², Agenciji su odobrena sredstva u iznosu od **5.283.000 KM** (neposredna potrošnja 4.366.555 KM, popis stanovništva 816.445 KM i donacija Vlade Brčko Distrikta 100.000 KM).

Agencija je iz 2012. godine prenijela sredstva višegodišnjih kapitalnih izdataka, vezano za projekt „Popis stanovništva, kućanstva i stanova“ u iznosu od 4.131.001 KM, tako da su Agenciji na kraju na raspolaganju u 2013. godini bila sredstva u ukupnom iznosu od 9.414.001 KM. Također, Agencija je raspolagala s donatorskim sredstvima u ukupnom iznosu od 15.038.990 KM.

U skladu sa zakonskom procedurom, Agencija je 19.11.2013. godine dostavila Vijeću ministara BiH Prijedlog odluke o odobravanju sredstava iz tekuće budžetske rezerve. Prema Prijedlogu odluke, sredstva u iznosu od 10.108 KM su namijenjena za izmirenje obaveza za bruto plate i naknade za četiri novoupisana Agencije za prosinac 2013. godine. Sredstva su na kraju odobrena u iznosu od 7.809 KM za tri novoupisana, Odlukom Vijeća ministara BiH od 30.12.2013. godine.

Agencija je u 2013. godini, u skladu s procedurom za prestrukturiranje rashoda budžeta i na temelju saglasnosti Ministarstva finansija i trezora BiH, izvršila jedno prestrukturiranje rashoda u iznosu od 16.000 KM. Prestrukturiranje rashoda je izvršeno na teret pozicije putnih troškova, a u korist pozicije troškova zakupa.

Ukupno izvršenje budžetskih sredstava za 2013. godinu iznosilo je 6.585.495 KM što iznosi 70% od raspoloživih sredstava. Niži stupanj izvršenja zabilježen je na pozicijama troškova zakupa i nabavke opreme, a prouzročen je prolongiranjem projekta popisa stanovništva, te zbog nabavke većeg dijela opreme iz sredstava donacije Europske komisije. Izvršenje donacija iznosilo je 12.169.708 KM, odnosno 81% od raspoloživih sredstava.

5. Planiranje i izvještavanje o radu

- **Strateški plan, program rada i izvještaj o radu**

Strateško planiranje: Agencija je u saradnji s entitetskim zavodima u decembra 2013. godine, pripremila i usvojila dokument Strategija razvoja statistike Bosne i Hercegovine 2020. Svrha ovog dokumenta je definisati dugoročne ciljeve, ali i opća načela, odrednice i kriterije za djelovanje i razvoj statističkog sistema u Bosni i Hercegovini. Strategija ujedno predstavlja temelj za određivanje popisa statističkih aktivnosti i skupa statističkih pokazatelja usklađenih sa zahtjevima i potrebama krajnjih korisnika. Agencija je Strategiju objavila na svojoj web stranici.

² Službeni list BiH, broj 100/12

Plan rada Agencije za 2013. godinu utvrđen je temeljem Zakona o statistici BiH, Nacrta Statističkog programa BiH za razdoblje 2013-2016. godina, Razvojne strategije BiH 2008-2013. godina, Strategije integracije BiH u Europsku uniju, Kompendija statističkih zahtjeva, te predstavlja temeljni dokument za izvršavanje statističkih aktivnosti Agencije. Statističke aktivnosti obuhvaćene Planom rada raspoređene su u poglavlja, područja i module. Planom rada definisan je i Plan publiciranja tematskih biltena u 2013. godini. Kao prioritetni zadaci vezano za institucionalno - zakonodavni okvir navedeni su: poboljšanje postojeće zakonske legislative, harmonizacija statistike BiH s međunarodnim standardima i praksom te EU legislativom, upravljanje kadrovskim resursima, diseminacija statističkih podataka te očuvanje povjerljivosti i zaštite statističkih podataka. Od sektorskih prioriteta, u okviru demografskih i socijalnih statistika, kao projekt od ključnog značaja za razvoj demografske statistike BiH navedene su aktivnosti u vezi pripreme i provođenje popisa stanovništva, domaćinstava i stanova. Popis bi trebao utvrditi sveobuhvatnu sliku stanovništva BiH u datom trenutku (broj i prostorni razmještaj stanovništva, demografska, migraciona, etnička, obrazovna i ekonomska obilježja) te biti podloga za izradu niza demografskih pokazatelja. U skladu s članom 24. Zakonom o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u BiH 2013. godine, Centralni popisni ured je izradio Okvirni plan aktivnosti. Vijeće ministara BiH je 08.05.2013. godine usvojilo Plan rada Agencije.

Revidiranjem institucije, utvrđeno je kako Agencija ima usvojen programski dokument Statistički program Bosne i Hercegovine za razdoblje 2013.-2016. godina. Ovaj dokument usvojilo je Vijeće ministara BiH u aprilu 2013. godine. Statistički program je pripremila Agencija nakon konsultacija sa entitetskim zavodima za statistiku. Također, menadžment tri statističke institucije u BiH pokrenuo je inicijativu za izradu Strategije razvoja Statistike Bosne i Hercegovine 2020, čija je svrha definisati dugoročne ciljeve, ali i opća načela, odrednice i kriterije za djelovanje i razvoj statističkog sistema u Bosni i Hercegovini. Ovaj strateški dokument je usaglašen i 17.12.2013. godine potpisan od strane direktora tri statističke institucije u BiH.

Izveštaj o radu: Agencija je 31.03.2014. godine Vijeću ministara BiH dostavila Izveštaj o radu za 2013. godinu. Temelj rada Agencije u 2013. godini bili su Statistički program BiH za razdoblje 2013.-2016. godina i Plan rada Agencije za 2013. godine.

Najznačajnija aktivnost Agencije u 2013. godini je provedba Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u BiH. U suradnji s Federalnim zavodom za statistiku i Republičkim zavodom za statistiku RS-a, Agencija je u razdoblju od 1. do 15. listopada 2013. godine, provela popis stanovništva i domaćinstava i stanova. Nakon što je okončan terenski rad, objavljeni su preliminarne rezultati popisa. U narednom periodu slijedi obrada popisnog materijala i diseminacija rezultata popisa. U razdoblju od 2. do 10. studenog 2013. godine, na dijelu teritorija BiH, provedena je postpopisna anketa na izabranom uzorku od 240 popisnih krugova u 107 općina. Agencija je također u 2013. godini realizovala i provela 146 statističkih istraživanja i aktivnosti, publikovala 237 obavijesti, 15 godišnjih tematskih biltena i 5 metodoloških dokumenata.

Kao najveći problem u radu Agencije u 2013. godini, naveden je problem nedostavljanja podataka s jedinstvenim identifikacijskim brojem od Uprave za indirektno oporezivanje. Izveštaj o radu za 2013. godinu objavljeno je na web stranici Agencije.

Vijeće ministara BiH je usvojio Izveštaj o radu Agencije za 2013. godinu na sjednici održanoj 20.05.2014. godine.

- **Prevenција korupcije**

U skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije 2009.-2014. godine i Akcijskom planu za provedbu Strategije Vijeća ministara BiH, Agencija je u cilju što efikasnije borbe protiv korupcije i njene prevencije, donijela Pravilnik o prevenciji i borbi protiv korupcije u Agenciji te potom Akcijski plan borbe protiv korupcije. Akcijskim planom definisane su specifične mjere,

rokovi izvedbe, zaduženja organizacijskih jedinica te pokazatelji implementacije u prevenciji korupcije i borbi protiv korupcije. Upoznati smo kako su u Agenciji u toku aktivnosti u vezi izrade Plana integriteta. Suštinski, Plan integriteta se donosi radi identifikovanja odjeljenja/pozicija koje su najpodložnije korupciji i uspostavljanja mjera kako bi se rizici od korupcije redukovali, odnosno eliminisali.

Potrebno je u narednom razdoblju poduzeti aktivnosti u vezi donošenja i provođenja Plana integriteta na način kako je to definisano Akcijskim planom za provedbu strategije, odnosno propisanom metodologijom Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, a sve u cilju identificiranja pozicija koje su najpodložnije korupciji.

6. Pregled rashoda budžeta i višegodišnjeg projekta Popisa³

6.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvareni izdaci bruto plaća i naknada zaposlenih s 31.12.2013. godine iznose 3.100.245 KM. Zakonom budžetu institucija BiH za 2013. godinu odobreni broj zaposlenika iznosi 114. Agencija je zaključno s 31.12.2013. godine na platnom spisku imala 113 zaposlenika.

U skladu s internim pravilnikom isplaćene su stimulacije u neto iznosu od 26.532 KM. Najveći iznos istih (3.942 KM) isplaćen je u maju za 30 zaposlenika, u rasponu od 300 KM do 519 KM. U obrazloženju za dodjelu istih, kao kriterij je naveden povećan obim posla zbog vanrednih aktivnosti u svojim sektorima, kao i dodatnim zalaganjem u vezi pripreme popisa stanovništva za 2013. godinu.

- **Naknade troškova uposlenih**

Ukupno ostvareni izdaci za naknade troškova zaposlenih iznose 417.324 KM. Od tog iznosa, značajnije naknade odnose se na topli obrok tijekom rada (127.654 KM), rad u komisijama (107.700 KM), prijevoz s posla i na posao (88.879 KM), regres za godišnji odmor (32.703 KM).

Naknade za rad u komisiji: Odlukom direktora o formiranju i imenovanju popisnog ureda Agencije od 26.06.2012. godine, imenovani su članovi i utvrđene nadležnosti Popisnog ureda Agencije. U odluci su navedena imena 15 članova koji će sačinjavati popisni ured. Popisnim uredom rukovodi direktor Agencije, a u njegovom odsustvu zamjenik direktora. Visina novčane naknade za članove popisnih ureda i koordinateure mjesečno iznosi 350 KM, a za sekretare popisnih ureda 200 KM. Isplata naknada izvršena je iz budžetskih sredstava namijenjenih za popis stanovništva.

- **Putni troškovi**

Ukupna realizacija službenih putovanja u Agenciji s 31.12.2013. godine iznosi 222.897 KM. Od toga, putovanja u zemlji iznose (178.224 KM), a putovanja u inostranstvu (44.675 KM). Putovanja u zemlji uglavnom se odnose na sastanke i radionice u pogledu priprema oko popisa stanovništva, a putovanja u inozemstvo na studijske posjete i workshope u zemljama

³ Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu prikazan je u Tabeli I. u prilogu Izvještaja.

Europske unije, zatim konferencije i sastanke u pogledu europske legislative iz područja statistike i sl.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Ukupni izdaci telefonskih i poštanskih usluga realizirani u 2013. godini iznose 76.731 KM. Značajniji iznosi odnose se na fiksne telefone (24.050 KM), mobilne telefone (16.277 KM) i internet (20.407 KM).

Izdaci za fiksne telefone: Pravo i način korištenja fiksnih telefona, regulisano je internim aktom u kojem je utvrđeno da zaposleni ostvaruju ovo pravo u iznosu od 30 KM po zaposlenom. Definisano je i da direktor, zamjenici direktora i drugi zaposlenici u zavisnosti od prirode posla ostvaruju do 400 KM za međunarodne pozive. Najznačajniji iznos u okviru ovih izdataka odnosi se na zaključen ugovor s operaterom za pružanje ovih usluga u pogledu nesmetanog odvijanja prometa unutar predviđenih lokacija. Vrijednost zaključenog ugovora iznosi 21.932 KM i važi do kraja 2013. godine.

Izdaci za mobilne telefone: U skladu s internim aktom, pravo na korištenje mobilnih telefona u službene svrhe ostvaruje 19 osoba. Visina odobrenih limita kreće se u rasponu od 50 KM za vozača, do 350 KM za ravnatelja Agencije. U sklopu pomenutog iznosa odobreno je i 100 KM za korištenje mobilnog interneta. U izuzetnim slučajevima, zaposleniku se mogu priznati i veći troškovi od utvrđenih ukoliko to zahtijeva posao koji obavlja, uz saglasnost direktora Agencije. Pregledom pojedinih faktura, konstatovano je kako se u slučajevima prekoračenja od dozvoljenih limita, vrše umanjena na platama korisnika.

- **Izdaci za materijal**

Ukupno realizovani izdaci za nabavku materijala u 2013. godini iznose 366.121 KM. Najznačajniji iznos (320.418 KM) odnosi se na kancelarijski materijal (kemijske olovke, folder za mapu A3 i torba za terenski rad popisivača) predviđen za popis stanovništva. Pomenuti iznos prvobitno je planiran na kontu usluga štampanja, ali je zbog nedostatka sredstava, prebačen na konto kancelarijskog materijala.

- **Zakup imovine i opreme**

Ukupno ostvareni izdaci za zakup prostora i zgrada iznose 373.689. Najznačajniji iznos (332.984 KM) odnosi se na zakup poslovnog prostora Agencije u ulici Ferhadija površine 840 m², za koju se mjesečno izdvaja 21 KM/m². Takođe, u skladu sa procedurom popisa stanovništva, Agencija je iznajmila poslovni prostor u Istočnom Sarajevu, ukupne površine 1645 m² sa mjesečnom cijenom od 18 KM/m². U navedenoj cijeni nisu uključeni troškovi režija (voda, grijanje, klimatizacija, odvoz smeća, održavanje čistoće) u visini od 5,50 KM/m² mjesečno (bez PDV-a) kao ni troškovi električne energije i telefona koji će biti obračunati po potrošnji.

- **Izdaci za upotrebu vozila**

Agencija raspolaže s voznim parkom od pet vozila. Četiri vozila su na raspolaganju za potrebe sjedišta Agencije, a jedno vozilo služi za potrebe rada ekspoziture u Brčko Distriktu BiH. Ukupni troškovi za upotrebu i održavanje službenih vozila u 2013. godini iznosili su 25.592 KM. Značajniji izdaci odnose se na izdatke za gorivo (14.260 KM), popravak i održavanje vozila (4.434 KM) te osiguranje vozila (3.116 KM). Korištenje i održavanje službenih vozila definisano je internim pravilnikom. Agencija je uspostavila evidenciju i kontrolu nad utroškom sredstava planiranih za održavanje vozila. Brigu o vozilima vode vozači.

- **Ugovorene usluge**

Realizacija izdataka na kontu ugovorenih usluga iznosi 1.629.378 KM. Značajnija realizacija odnosi se na izdatke za usluge štampanja (1.376.501 KM), neto isplate ugovora o djelu (103.076 KM) te neto naknade za članove komisija drugih institucija (45.100 KM).

Usluge štampanja: Realizacija izdataka na kontu usluga štampanja evidentirana je na temelju plaćanja usluga štampanja popisnog materijala i plaćanja usluga štampanja publikacija i anketnog materijala za redovne statističke preglede. Agencija je po provedenom međunarodnom postupku izvršila izbor dobavljača za tiskanje popisnog materijala za projekt Popis 2013. Ugovorena je nabavka u vrijednosti od 1.738.844 KM.

Ugovori o djelu: Ukupni izdaci na temelju ugovora o djelu evidentirani su u neto iznosu od 103.076 KM. Analizirajući navedene izdatke može se konstatovati značajnija realizacija (69.304 KM) izvršena za plaćanje osoba angažovanih na poslovima vezanim za popis stanovništva. Agencija je na temelju sačinjenih izvještaja o obavljenom poslu izvršila isplatu naknade za 113 osoba.

Pored toga, za obavljanje redovnog rada Agencija je angažovala šest osoba, od čega su tri osobe bile angažovane tokom čitave godine i to za obavljanje poslova čišćenja i održavanja poslovnih prostorija koje su dislocirane od sjedišta Agencije. Za njihov angažman je isplaćena naknada od 20.825 KM. Također, na period od šest mjeseci, a u vrijeme provođenja popisa stanovništva, angažovane su dvije osobe za obavljanje sljedećih poslova: praćenje dinamike utroška budžeta vezano za popis stanovništva i obavljanje arhivarskih poslova.

Neto komisije drugih institucija: Realizacija izdataka evidentiranih na kontu neto komisija drugih institucija ostvarena je na bazi isplata naknada članovima Centralnog popisnog ureda i Vijeća za statistiku. Zakonom o popisu stanovništva domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. godine, definisano je formiranje popisnih ureda kao operativnih statističkih tijela. Središnji popisni ured čine direktor i zamjenici direktora Agencije, direktor i zamjenik direktora entitetskih agencija za statistiku, te predstavnici: Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva pravde, Ministarstva sigurnosti, Ministarstva odbrane i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice. Centralni popisni ured broji 13 članova i isti posluje u skladu sa svojim poslovníkom o radu. U skladu s odlukom Vijeća ministara BiH o novčanoj naknadi članovima Centralnog popisnog ureda za pripremu i koordinaciju i nadgledanje provođenja popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013. godine, vršena je isplata naknada imenovanim članovima. Definisana visina mjesečne naknade je 350 KM za članove ureda i 200 KM za sekretara popisnog ureda.

Također, Zakonom o statistici definisano je kako Agencija ima Vijeće za statistiku Bosne i Hercegovine koji po službenoj dužnosti čine direktor i zamjenici direktora Agencije, rukovodilac ekspoziture Distrikta Brčko distrikta, entitetskih zavoda za statistiku te guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine i ministar trezora zajedničkih institucija (odnosno njegovi predstavnici). Pored toga, Vijeće za statistiku čine i tri člana iz reda davaoca i korisnika podataka koji su priznati radnici u području statistike, ekonomskih nauka, odnosno biznisa, a koje na prijedlog Ministarstva civilnih poslova BiH imenuje Vijeće ministara BiH. Ova tri člana imaju pravo na naknadu troškova za rad (300 KM mjesečno). Vijeće za statistiku je u 2013. godini održalo jednu sjednicu. Isplata naknade je vršena za dva člana, jer jedan od članova već duži period ne sudjeluje u radu ovog tijela. Ukupno izdaci za neto isplatu naknade u 2013. godini su 7.200 KM. Mandat imenovanim članovima Vijeća je istekao u julu 2013. godine. O isteku mandata Agencija je obavijestila nadležno ministarstvo - Ministarstvo civilnih poslova BiH.

Usluge reprezentacije: Pravo i način korištenja sredstava reprezentacije definisano je internim pravilnikom Agencije. Pravilnikom je pravo na raspolaganje sredstvima reprezentacije dato direktoru (200 KM), zamjenicima direktora (po 100 KM), rukovodiocu filijale u Brčko Distriktu (50 KM) te za aktivnosti prilikom održavanja seminara, obuka i sastanaka (500 KM). Agencija je uspostavila kontrolu nad utroškom ovih sredstava i osigurala da se isti koriste namjenski.

6.2. Kapitalni izdaci

Agencija je u 2013. godini raspolagala sa sredstvima za kapitalna ulaganja u iznosu od 1.246.350 KM. Tačnije, Zakonom o budžetu institucija BiH za 2013. godinu, Agenciji su odobrena sredstva za kapitalna ulaganja u iznosu od 26.000 KM, dok se po višegodišnjem projektu „Popis stanovništva, domaćinstava i stanova“ raspolagalo sa sredstvima u iznosu od 1.220.350 KM. Utrošak sredstava za kapitalne izdatke je 277.677 KM. Sredstva su u značajnijem iznosu utrošena za nabavu kompjuterske opreme (96.071 KM), opreme za prijenos podataka i glasa (90.353 KM) te fotografske opreme (53.648 KM), a za potrebe rada u centralnom mjestu za obradu podataka.

7. Bilans stanja⁴

Ukupna aktiva Agencije iznosi **1.664.098 KM**, a sastoji se od novčanih sredstava (31.003 KM), kratkoročnih potraživanja (1.594 KM) i neotpisane vrijednosti stalnih sredstava (1.631.501 KM). U odnosu na 2012. godinu, nabavna vrijednost stalnih sredstava povećana je za 1.245.462 KM. Povećanje se uglavnom odnosi na kompjutersku opremu i softvere donirane od Evropske komisije za potrebe popisa stanovništva.

Ukupna pasiva iznosi **2.184.575 KM**, a čine je kratkoročne tekuće obaveze (248.747 KM), obaveze prema zaposlenim za plate i naknade (295.112 KM) kratkoročna razgraničenja (9.215 KM) i izvori sredstava (1.631.501 KM). Kratkoročne obaveze se uglavnom odnose na obaveze prema dobavljačima (195.258 KM), a evidentirane su na temelju ispostavljenih faktura za isporučenu robu i izvršene usluge.

U skladu s Odlukom direktora Agencije, izvršen je popis imovine i obaveza na dan 31.12.2013. godine. Utvrđeno je kako popisano stanje sredstva odgovara istom u glavnoj knjizi. Popisom su obuhvaćena i sredstva koja su data na korištenje filijali u Brčko Distriktu i entitetskim zavodima za statistiku BiH.

8. Javne nabavke

Agencija je, sukladno planu javnih nabava za 2013. godinu, provodila postupke izbora najpovoljnijeg dobavljača. Prema prezentovanim podacima Agencije, proveden je 41 postupak izbora najpovoljnijeg dobavljača, od kojih je 26 izabrano putem direktnog sporazuma. Uvidom u izvještaj WISPPA uočeno je kako Agencija nije u navedeni elektronski sistem za izvještavanje o dodjeli ugovora evidentirala sve nabavke izvršene putem direktnog sporazuma. Agencija je shodno planiranoj vrijednosti nabavki provodila dva otvorena postupka, od čega će jedan biti otvoren za međunarodnu konkurenciju.

⁴ Bilans stanja na 31.12.2013. godine prikazan je u Tabeli II. u prilogu Izvještaja.

9. Ostalo

- Donacije

Agencija je u 2013. godini raspolagala novčanim sredstvima koja potiču iz donacija u ukupnom iznosu od 15.038.990 KM. Za praćenje realizacije projekta uspostavljeni su zasebni projektni kodovi u ISFU sistemu, tako da se vodi šest programa posebne namjene i to: Projekt ostale donacije, Pilot prošireni HBS, IPA 2008 twining – podrška državnim i entitetskim institucijama, Projekt EU grant za popis stanova i stanovništva, Donacija Vlade Brčko Distrikta za popis stanova i stanovništva i Donacija Vlade Brčko Distrikta.

Obzirom kako su neki projekti započeti ranijih godina, ukupna vrijednost prenesenih neutrošenih sredstva iz 2012. godine iznosila je 226.543 KM, dok su ukupne uplate po projektima u 2013. godini iznosile 14.912.445 KM. Tačnije, projekti popisa stanova i stanovništva započeti su u 2013. godini. Neutrošena sredstva u ukupnoj vrijednosti od 2.969.279 KM prenesena su u 2014. godinu.

Analizirajući raspoloživost i realizaciju sredstava za navedene projekte, može se konstatovati kako su značajnije aktivnosti bile vezane za popis stanova i stanovništva.

Projekt "Grant Europske komisije za popis stanova i stanovništva" realizovan je na temelju ugovora zaključenog između Evropske unije i Agencije kojim je ugovorena dodjela granta za finansiranje popisa stanovništva u 2013. godini u vrijednosti od 7.500.000 EUR-a. Uplata sredstava je ugovorena u tri tranše, i to prva tranša od 1.200.000 EUE-a, nakon potpisivanja ugovora, druga 6.000.000 EUR-a po izvršenom popisu na terenu, a treća tranša 300.000 EUR-a po okončanju popisa i sačinjenog bilansa.

Prema zaključenom ugovoru, Agencija je raspolagala sa sredstvima u iznosu od 14.081.976 KM. Raspodjela i utrošak sredstava je vršen u skladu sa sporazumom o korištenju sredstava granta zaključenim između direktora entitetskih agencija i direktora Agencije. Zaključenim sporazumom je definisan način i kategorije koje će se plaćati iz sredstava granta (popisivači, članovi kantonalnih popisnih komisija i dr.), visina naknade koja se priznaje, neto naknade popisivača (do 1,96 KM po popisnici, odnosno minimalno 150 KM).

Prema gore navedenom, Agencija je prenijela sredstava u ukupnom iznosu od 11.498.965 KM nižim razinama vlasti - 7.348.785 KM Federalnom zavodu za statistiku i 4.150.180 KM Republičkom zavodu za statistiku. Na kraju, Agencija je raspolagala sa sredstvima u vrijednosti od 2.583.011 KM.

Od sredstava koja su bila na raspolaganju Agenciji, utrošeno je 312.428 KM. Značajniji utrošak sredstava realizovan je na temelju plaćanja neto naknade za osoblje angažovano na projektu popisa stanova i stanovništva na teritoriji Brčko Distrikta BiH.

Projekt „Vlada Brčko Distrikta“ je otvoren u 2012. godini. I pored činjenice kako se, Sporazumom o preuzimanja poslova, opreme, finansijskih sredstava i uposlenih biroa za statistiku Brčko Distrikta zaključenim 22. decembra 2005.godine, Vlada Brčko Distrikta obavezala da će, u cilju provođenja statističkih aktivnosti koje će provoditi Agencija, godišnje uplaćivati sredstava u iznosu od 100.000 KM, do 2012. godine sredstva Vlade Brčko Distrikta su prikazivana kao prihod Agencije u toj godini. Međutim, od 2012. godine za uplatu ovih sredstava je otvoren poseban projektni kod, na temelju kojeg se vrši praćenje utroška sredstava. Neutrošena sredstva (36.3909 KM) iz 2012. godine su prenesena u 2013. godinu, tako da je Agencija u 2013. godini raspolagala sa sredstvima u ukupnom iznosu od 136.389 KM. Napominjemo kako je, Zakonom o budžetu definisano kako je u budžet Agencije za 2013. godinu uključena i donacija Vlade Brčko Distrikta u iznosu od 100.000 KM i to na ekonomskom kodu 6139. Realizovani izdaci iz sredstava ovog Projekta su u vrijednosti od 17.940 KM. Neutrošena sredstva (118.449 KM) su prenesena u 2014. godinu.

Agencija je raspolagala i sa nenovčanim donacijama u vrijednosti od 945.471 KM. Tačnije, za potrebe provođenja popisa stanova i stanovništva, Europska komisija je donirala opremu.

10. Korespondencija

Agencija može, u roku od 15 dana u skladu s članom 15. stav 2. Zakona o reviziji institucija BiH, dostaviti svoje relevantne komentare na Nacrt izvještaja o reviziji. U slučaju dostavljanja komentara isti se sačinjavaju u **standardnoj formi** kako slijedi:

Red.br.iz Nacrta izvješća	Naslov/Podnaslov nalaza revizije	Komentari institucije

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Danijel Jozić

**Rukovodilac Odjeljenja za
finansijsku reviziju**

Munevera Baftić

Članovi tima:

Nataša Pavlović, revizor

Osman Paćuka, revizor

Slaviša Vuković, IT revizor

**Rukovodilac Odjeljenja za
razvoj, metodologiju i
kontrolu kvalitete**

Dragoljub Kovinčić

III. PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu

Naziv institucije: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Tabela I.

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	4.440.555	7.809	4.448.364	4.056.343	91
Bruto plaće i naknade	3.200.000	6.913	3.206.913	3.100.245	97
Naknade troškova uposlenih	340.000	896	340.896	297.506	87
Putni troškovi	120.000	-16.000	104.000	70.682	68
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	96.000		96.000	69.451	72
Izdaci za energiju i kom. usluge	70.000		70.000	54.699	78
Nabavka materijala	76.000		76.000	59.405	78
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	20.000		20.000	14.701	74
Zakup imovine i opreme	198.000	16.000	214.000	213.749	100
Izdaci za tekuće održavanje	90.000		90.000	48.386	54
Izdaci za osiguranje	6.000		6.000	3.235	54
Ugovorene usluge i druge usluge	224.555		224.555	124.286	55

2. Kapitalni izdaci	26.000	0	26.000	0	0
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	26.000	0	26.000	0	0
Nabava ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i inves.održ.	0	0	0	0	

3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		

4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	816.445	4.131.001	4.947.446	2.529.151	51
Popis 2013	816.445	4.131.001	4.947.446	2.529.151	51

5. Novčane donacije	0	15.038.990	15.038.990	12.169.708	81
Prošireni HBS	0	20.006	20.006	6.000	30
Ostale donacije	0	154.881	154.881	41.024	26
Donacije Vlade BD	0	36.390	36.390	17.940	49
IPA Twinning 2008	0	45.737	45.737		
Grant Evropske komisije	0	14.081.976	14.081.976	11.811.393	84
BD-Popis stanovništva	0	700.000	700.000	293.351	42

Ukupno (1+2+3+4+5)	5.283.000	19.177.800	24.460.800	18.755.203	77
----------------------------	------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-----------

Rukovodstvo je ove izvještaje odobrilo 28.02.2014. godine.

direktor

Zdenko Milinović

Bilans stanja na 31.12.2013. godine

Naziv institucije: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Tablica
II.

Opis	31.12.2012.	31.12.2013.	Index 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	31.214	32.597	104
Novčana sredstva	27.423	31.003	113
Kratkoročna potraživanja	3.791	1.594	42
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	672.851	1.631.501	242
Stalna sredstva	1.588.747	2.834.209	178
Ispravka vrijednosti	915.896	1.202.709	131
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	672.851	1.631.501	242
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	704.065	1.664.098	236

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	328.030	553.074	169
Kratkoročne tekuće obaveze	79.382	248.747	313
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema uposlenima	248.648	295.112	119
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja		9.215	
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	672.851	1.631.501	242
Izvori sredstava	672.851	1.631.501	242
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	1.000.881	2.184.575	218
------------------------------	------------------	------------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koju radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je ove izvještaje odobrilo 28.02.2014. godine.

direktor

Zdenko Milinović

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2013. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07 i 16/10 i protokol Ministarstva financija i trezora broj: 01-05-02-1-656-1712 od 23.01.2012. godine) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-08-02-1-644-1/12 od 20.01.2012. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2013. godinu (Službeni glasnik BiH broj 100/12) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 19.05.2014.

Direktor

Zdenko Milinović